

Eingin heilsupolitikkur

VIT eiga ongan heilsupolitikk her á landi! Hetta hoyra vit og siggja vit á prenti av og á. Fyri tó skjótt at verða gloymt aftur.

TEY, sum siga hetta, eru fólk, sum starvast í føroyska heilsuverkinum, fólk, sum í sínum dagliga arbeiði siggja, hvussu stendur til á hesum økinum. Tað eru so eisini sjúklingar, sum føra hetta fram. Og vit hoyra so eisini politikarar siga hetta. Tvs. politikarar, sum sita í fandsøðu.

SEINAST vit hoyrdu hetta var í sjónvarpinum týskvøldið, tá ein av deildarsjúkrasysturum á Landssjúkrahúsinum enn einaferð endurtók orðini: -Vit hava ongan heilsupolitikk. Hetta segði hon í samband við tær nógv umrøddu skerjingarnar á Landssjúkrahúsinum.

RÆTT hevur hon, tá hon sigur, at tað er tekin um vánaligan ella als ongan heilsupolitikk, tá okkara politikarar um somu tíð sum teir stingja deildir á okkara sjúkrahúsum eisini fremja stórar skerjingar í tí primeru heilsutænastuni. Hetta átti hvørt mansbarn í hesum landi at skilt, men bara ikki okkara politikarar.

HVUSSU kanst tú stingja deildir á einum sjúkrahúsi og harvið lata gomul og sjúk fáa hjálp í heiminum ístaðin, tá tú samstundis minkar talið á heimahjálpum og sum heild skerjir alla ta primeru heilsutænastuna munandi!!! Tá sjúk fólk ikki sleppa á sjúkrahús, so má onkur vera til at taka sær av teimum í heiminum ístaðin. Ikki so! Hetta áttu sjálv politikarar at skilt.

HENDA sannroynd er eitt ítøkiligt dømi um tørvandi heilsupolitikk í hesum landi. Og soleiðis kann tað

ikkjalda fram. Hvar er andstøðan á tingi í dag, hvar eru okkara fólkavaldu politikarar í Suðurstreymi, sum lata sær lynda, at Landssjúkrahúsið verður bumbað aftur í miðöldina. Hví hoyrir eingin teirra meining í hesum so álvarsama máli! Er tað ikki júst slíkt mál sum hetta, ið ein og hvør politisk andstøða og annars at sær komnir politikarar eiga at vísa ans og engagera seg í!

TAÐ vilja altíð finnast ymsar áskoðanir um, hvussu vit koma okkum best burtur úr eini kreppu. Og soleiðis skal tað eisini vera. Tað kann bara ikki vera rætt, at ávísir flokkar og ávísir politikarar skulu sleppa at trumla sínar meiningar ígjøgnum - uttan at teir so mikið sum hava gjørt sær greitt, hvørjar avleiðingar vera av hesum meiningum. Um tað yvirhøvur kann kallast nøkur meining at krevja 15% niðurskurð á sjúkrahúsum eftir bara einum ári.

TAKA vit tær skerjingar og sparingar innan okkara heilsuverk, sum hetta landsstýrið hevur samtykt, so siggja vit beinanvegin, at her hava politikarnir handlað í berari desperation. Teir hava - uttan at kenna avleiðingarnar - bara skorið so og so nógv % burtur av einum heilsuverki, sum vit hava brúkt nógv ár og nógv góðar krefur at byggja upp. Eingin ætlan, eingin langtíðarplanlegging og eingin politikkur yvirhøvur. Hetta er nú tað, sum leggur sína køvandi hond yvir alt heilsuverkið og t á kanska serliga sjúkrahúspartin av tí.

NÚ er tað ikki rætt bara at leggja núverandi landsstýri undir ongan heilsupolitikk at hava. Tað kunnu vit siga um undanfarin landsstýri eisini. Men munurin er so tann, at nú hava politikarnir tikið endaligu avgerðina at knúsa sundur heilsuverkið.

Tann avgerðin varð tikin av samgonguni á Føroya lögtingi í fjør.

HVUSSU púra burturvið politikkurin er á hesum øki skilja vit best, um vit taka fram orðið langtíðarplanlegging og seta tað í samband við sparing. Politikarnir siga, at tað má sparast. Teir vilja spara her og nú. Og teir halda, at verður skorið niður her og der, so fer tað nokk at ganga tað heila. Men høvdu teir hugsað seg betur um, so sá teir, at skal sparast í samfelagnum á hesum øki, soleiðis at tað skal muna í framtíðini eisini, so mugu vit gera eina langtíðarplanlegging, men fyrst at fáa eina slíka so eru neyðugt við einum virknum heilsupolitikki. Hetta vil so aftur siga, at hava vit ongan heilsupolitikk, so kunnu vit heldur ikki planleggja longur fram, og úrslitið av hesum verður so, at vit fáa ongan sparing tá avtornar.

TAKIÐ bara tær sparingar, sum verða gjørdar á Landssjúkrahúsinum. Tey gomlu skulu tveitast heimaftur til heimbygdina. Deildir skulu stongjast í vikuskiftinum. Færri fólk skulu brúkast til reingerð osfr. Tað halda teir so verður sparing uppá longri sikt. Nei so mugu teir trúgva umaftur, tí hetta eru ikki tær dýru sjúkrahússengurnar ella tær stóru útreiðslurnar. Royna teir soleiðis at pilka alt sjúkrahússverkið sundur, so fer tað bara at verða enn dýrari í longdini. Skal tað muna so nógv, sum teir hava samtykt, nú beinanvegin, so mugu teir gera sær greitt, at tær kostnaðarkrevjandi deildirnar eru slíkar sum deild 8. Men hvør politikari torir at stingja eina tilfala deild! Og sjálvandi skal hon heldur ikki tað.

TAÐ, sum okkara politikarar mugu gera sær greitt, er, at tað finst eingin samfelagssparing í longdini við at tveita nøkur gomul fólk heim til hús,

at siga nøkrum portørum upp ol. Skal tað sparast í sjúkrahússverkinum, so mugu menn seta seg niður at umhugs og tosa um tingini. Teir mugu taka alt sjúkrahússverkið sum tað er undir eitt og spyrja, hvussu føroyska sjúkrahússverkið skal siggja út ár 2050. Tað vilja vit gera má vera setningurin. Hetta hevur ikki minst týðning, tá vit í dag fremja nýggjar útyggingar á økinum.

VIT hava fyrr víst á týðningin av einum dialogi, einum orðaskifti, um okkara heilsuverk. At skiftandi landsstýrismenn á økinum hvør í sínum lag stingja høvdið fram, tá teir taka sæti í nýggja sessinum í Tinganesi og lova bæði gull og grønar skógir er til líða nýtt. Tað hevur ikki ført til nakað - heldur tvørturímóti. Og tað er kanska júst her hundurin liggur begrivin. Okkum tørvar ein landsstýrismann á heilsuøkinum, sum tekur hetta stóra starv meira fyrst fult, meira í álvara, sum torir at leggja lokalpolitisk áhugmál til viks, sum sjálvur hevur dirvi til at stinga út í kortið ein heilsupolitikk, sum hvørki er bundin av lokal- ella partapolitikki. Tí heilsuverkið er fyrst okkum øll.

TAÐ skuldi ikki verið neyðugt yvirhøvur at kunna víst á nakran politiskan lit fyrst at fingið eitt vælurvirkandi og gott heilsuverk. Til nú hevur tað í fleiri førum so víst seg at vera ein forðan fyrst einum skilagóðum og sunnum heilsupolitikki, at tað hava verið flokspolitikkarar, og tað eisini smáir lokalpolitikkarar, sum hava staðið á odda fyrst gongdini á heilsuøkinum. Okkum tørvar nýtt fólk, sum torir at bróta upp úr nýggjum og bróta við gamla vanahugsan og lokal- og partapolitikk til at skipa ein heilsupolitikk í framtíðini.

jamú

25 ár á Bileftirlitinum

Týsdagin 1. mai, hevði Rókur Dalsgaard 25 ára starvsdag á bileftirlitinum í Havn.

Tá Rókur byrjaði á Bileftirlitinum hildu teir til á eini skrivstovu í Dómhúsinum, men stutta tíð seinri fluttu teir yvir um vegin til Petur og Marjun Heimá, har Bileftirlitið helt til í 23 ár. Rókur var sjálvurannar saman við

Atla Jensen tá hann byrjaði fyrst 25 árum síðani. Nú eru tey 11 fólk. Fyrstu árin tókust teir báðir við alt fyrifallandi arbeiði á stovninum, men hesi seinastu nógvu árin hevur Rókur mest tikið sær av koyriroyndum.

Á 25 ára starvsdegnum fekk Rókur mangar heilsanir frá samstarvsfólki og stovnum. Ein heilsan kom eisini úr landsstýrinum við tøkki fyrst fyrst trúgva almenna tænnastu í fjórðingsöld.

tór.-

Eisini abbadoturnar komu við síni blómuheilsan.